

Júl 2019

 VEOLIA

ČASOPIS PRE ZÁKAZNÍKOV
SKUPINY VEOLIA ENERGIA

P E T R Ž A L S K É T E P L O

**Porovnávame
vykurovacie sezóny**

**Poznáte český
Grand Canyon?**

**So zateplením bytového
domu pridlho neváhajte**

**Zarábame viac,
za teplo platíme menej**

OBSAH

- 3** Porovnávame vykurovacie sezóny
- 4** Nadácia Veolia Slovensko prispeje na úpravu okolia školy v Petržalke
- 5** Pomáhame rodinám v núdzi
- 5** Na jednej z kotolní sme nechali otvorené dvere
- 6** Poznáte český Grand Canyon?
- 8** Ako je to s dodávkou teplej vody?
- 9** So zateplením bytového domu pridlho neváhajte
- 10** Podiel tepla na celkových nákladoch slovenských domácností klesá
- 12** Pozor, súťaž! Krížovka

Časopis skupiny Veolia Energia Slovensko
Redakčne pripravili:
Lucia Burianová, Katarína Fúrová, Michal Hrebík,
Igor Kottman, Slavomír Vogelová, Miloš Valovič
Kontakt: komunikacia@veoliaenergia.sk
Grafické spracovanie a tlač: *antre public, s.r.o.*
Náklad: 36 000 ks zadarmo | www.veoliaenergia.sk

Vážení Petržalčania,

aj keď si na vykurovaciu sezónu pri aktuálnych letných teplotách mnohí z nás ani nespomenú, môžem konštatovať, že tohtoročná zima mala z hľadiska dodávky tepla na vykurovanie bezproblémový priebeh. Teploty boli v priemere vyššie ako v roku 2018, o čom svedčí aj objem dodaného tepla prostredníctvom systémov centrálného zásobovania teplom (CZT) v mestskej časti Petržalka.

V dôsledku vysokého dopytu po novom bývaní v Petržalke pribúdajú nové nehnuteľnosti. Teší ma, že je to práve Veolia, ktorá bude zabezpečovať dodávku tepla a teplej vody pre novostavby, napríklad na Fuxovej ulici, na Muchovom námestí alebo v projektoch Flat 75 a Petržalka City I aj II.

Moderné novostavby majú spravidla fasády s tepelnou izoláciou. Rozdiel v nákladoch za teplo pri zateplenom a nezateplenom dome môže byť takmer 5 000 € ročne. Obyvatelia pôvodných bytových domov s existujúcim pripojením na CZT by preto s takouto úpravou exteriéru nemali váhať.

Aj v roku 2019 pomáhame tam, kde to potrebujú najviac. V apríli sme zrealizovali zbierku oblečenia a domácich potrieb pre Centrum pre deti a rodiny REPULS v Petržalke. Nadácia Veolia Slovensko v rámci programu Zamestnanecké granty prispeje na revitalizáciu okolia základnej školy na Dudovej ulici. Prebehne výsadba kríkov, kvetov a zrekonštruje sa fasáda školy.

V novom čísle Petržalského tepla máme pre vás aj netradičný pohľad na podiel nákladov na teplo v slovenských domácnostiach, freediverka Katarína Lincényiová vás prevedie českým Grand Canyonom a nechýba ani tradičná krížovkárska súťaž.

Verím, že sa vám najnovšie vydanie časopisu bude páčiť. Želám vám, aby ste v nadchádzajúcom období dovoleníek spoločne so svojimi blízkymi načerpali energiu na zvyšok roka a prajem vám príjemné čítanie.

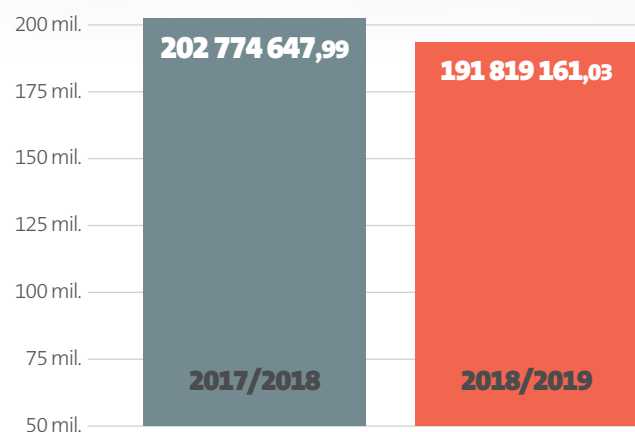
Peter Dobrý, generálny riaditeľ
Veolia Energia Slovensko, a. s.

Porovnávame vykurovacie sezóny

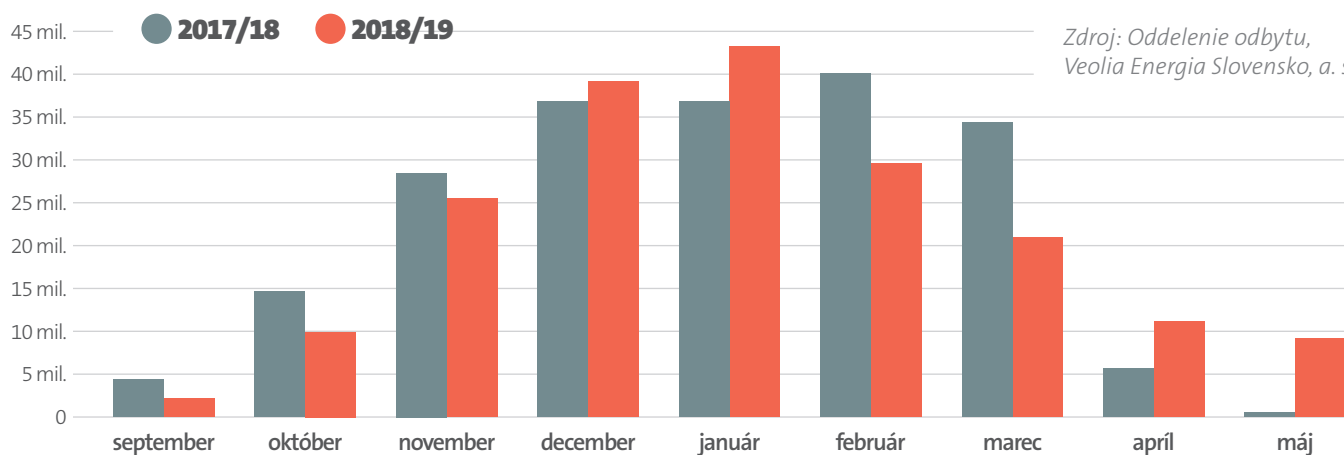
Posledné dve zimy mali rôzny teplotný vývoj. Aký je reálny rozdiel v objeme dodaného tepla na vykúrenie petržalských domácností? Vykurovacia sezóna 2017/2018 bola v porovnaní so sezónou 2018/2019 chladnejšia. V marci 2018 klesli teploty až na -10°C , pričom v zimných mesiacoch roka 2019 bola teplota ojedinele nižšia ako -5°C . Vyššie teploty v roku 2019 sa odrazili aj na nižšom objeme dodaného tepla, pretože radiátory v domácnostiach nebolo potrebné vyhrievať tak intenzívne ako v zime 2018.

Igor Kottman

ROZDIEL V OBJEME DODANÉHO TEPLA (kWh)

OBJEM DODANÉHO TEPLA NA KÚRENIE POČAS VYKUROVACEJ SEZÓNY (kWh)

Zdroj: Oddelenie odbytu, Veolia Energia Slovensko, a. s.

Máte záujem pracovať pre stabilnú spoločnosť?

Skupina Veolia Energia hľadá do trvalého pracovného pomeru na čas neurčitý zamestnancov s nástupom IHNEĎ na pozíciu:

STROJNÍK

POPIS PRÁCE:

- efektívna obsluha tepelno-energetických zariadení prevádzky (kotle, výmenníky, plynové energetické zariadenia, kogeneračné jednotky) v rozsahu svojich oprávnení za účelom dosahovania čo najvyššej hospodárnosti prevádzky;
- úzka spolupráca so všetkými pracovnými skupinami pri výrobe energetických médií;
- zodpovednosť za včasné nahlásenie zistených porúch na TEZ a rozvodoch;
- participácia na odstraňovaní havarijných stavov TEZ.

PRACOVNÝ REŽIM:

- od 6:00 do 18:00 hod.
(zmennosť: denná, nočná, 2 dni voľna).

VZDELANIE/KVALIFIKÁCIA:

- VP skupiny B podmienkou;
- vyžaduje sa samostatnosť, zodpovednosť, chuť vzdelávať sa;
- výhodou je technické - elektrotechnické vzdelanie a kuričský preukaz triedy V., osvedčenia na obsluhu tlakových zariadení, na obsluhu plynových zariadení, § 21, 22, 23 električka (osvedčenia nie sú nevyhnutnou podmienkou).

MZDA, ZAMESTNANECKÉ VÝHODY, BENEFITY:

- mzda min. od 750 € brutto (kandidát bez skúseností) a garantovaný nárast mzdy po skúšobnej dobe
- práca v stabilnej nadnárodnej spoločnosti;
- zabezpečenie vzdelávania a oprávnení;
- ročná výkonnostná prémie;
- regeneračný príspevok; 2 dni dovolenky navyše, atď.

Viac informácií o voľnej pracovnej pozícii môžete získať na:

www.veoliaenergia.sk, ludske.zdroje@veolia.com alebo na telefónnom čísle 0907 986 188.

Nadácia Veolia Slovensko prispeje na úpravu okolia školy v Petržalke

Nadácia Veolia Slovensko pravidelne podporuje petržalské projekty v oblasti kultúry, športu a vzdelávania. Do dobrovoľníckych aktivít zapája aj svojich zamestnancov. V rámci Zamestnaneckých grantov môžu prihlásiť

projekty, na ktoré získajú financie a vo voľnom čase pomôžu pri ich realizácii. Tento rok nadácia finančne prispeje na úpravu okolia základnej školy na Dudovej ulici 2 v Petržalke. V rámci revitalizácie školského dvora je naplá-

novaná výsadba kvetov a kríkov, ako aj obnova fasády školy. Na príjemnenie pribudne sedenie pre deti, ktoré tu trávajú čas počas vyučovania a v školskom klube.

Lucia Burianová

Pomáhame rodinám v núdzi

V apríli 2019 sme v spoločnosti Veolia Energia Slovensko zrealizovali zbierku oblečenia pre Centrum pre deti a rodiny REPULS v Petržalke.

Pri darovaní šatstva nejde len o to, aby si človek vyprázdnil šatník. Cieľom je pomôcť zvýšiť životný štandard ľudí, ktorí sú v núdzi a nemajú to v živote jednoduché. Preto sme sa spolu s Nadáciou Veolia Slovensko spojili pre dobrú vec a vyzbierali približne 150 kg oblečenia. Okrem šatstva a obuvi, ktoré tvorili prevažnú časť vecí, sa vyzbierali aj kabelky, hračky a pomôcky do domácnosti. Dary putovali do Centra pre deti a rodiny REPULS, ktoré sídli v bratislavskej mestskej časti Petržalka. Centrum poskytuje nepretržitú (24-hodinovú) profesionálnu podporu ľuďom, ktorí sa ocitli v krízovej životnej situácii, predovšetkým pobytovou formou. „V mojom mene aj v mene našich klientov by som sa úprimne chcela poďakovať za zbierku, ktorú zrealizovali zamestnanci spoločnosti Veolia. Teší ma, že aj v dnešnej prematerializovanej dobe sa ľudia vedia spojiť pre dobrú vec, podporiť iných a podeliť sa o kus seba. Veľmi si to vážime. Vďaka!“ vyjadrila sa riaditeľka centra PhDr. Miriam Jamrišková.

Katarína Fúrová

Na jednej z kotolní sme nechali otvorené dvere

Dni Petržalky sú tradičným podujatím s bohatou účasťou obyvateľov zo všetkých častí Bratislavy a okolia. Kultúrny program mestskej časti sme tento rok opäť doplnili Dňom otvorených dverí na kotolni.

Viac ako 300 návštevníkov si prezrelo priestory modernej centrálnej kotolne na Starohájskej ulici. Zvedaví návštevníci sa mohli dozvedieť, ako funguje výroba a distribúcia tepla v systéme centrálneho zásobovania. Zamestnanci Veolie sa postarali o prehliadku s výkladom naprieč všetkými časťami kotolne, ktorej súčasťou je aj kogeneračná jednotka na ekologickú kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Pre tých najmenších sme pripravili maľovanie na tvár, tvorivé dielne a nechýbali ani darčkové predmety a káva na rýchle povzbudenie.

Igor Kottman

Poznáte český Grand Canyon?

To je prezývka vápencového lomu Veľká Amerika, kde sa okrem iných československých filmov natáčal aj *Limonádový Joe*. V minulosti tu bol pracovný tábor politických väzňov a dnes je to miesto s nádhernou čistou vodou.

„Amerika“ je prezývka niekoľkých opustených vápencových lomov, ktoré sa nachádzajú pri obci Mořina v chránenej krajinej oblasti Český kras. Lom Veľká Amerika má veľkosť približne 750 x 150 metrov a hĺbku až 80 metrov. Je zatopený vodou, ktorá vytvára dve navzájom prepojené jazierka s hĺbkou až 21 metrov.

Lom sa nachádza v blízkosti hlavného mesta Praha a láka veľké množstvo turistov, najmä v letných mesiacoch, keď sa chcú ísť okúpať do jazier. Žiaľ, všetky tieto lomy sú súkromným majetkom a vstup do nich je zakázaný. Brána do lomu je trvalo zavretá. Jeho krásu si návštevníci

môžu vychutnať počas prehliadky z chodníka, ktorý vedie okolo celého lomu a ponúka veľkolepé výhľady a príjemnú, nenáročnú prechádzku. Môžete si objednať aj exkurziu, počas ktorej vás sprievodca zavedie do určitých častí lomu. Prehliadku lomu môžete spojiť aj s návštevou ďalších skvostov Českého krasu, ako je napríklad hrad Karlštejn alebo rôzne čiastočne sprístupnené jaskyne.

V lome sa v minulosti ťažili rozličné druhy vápenca, ktorý sa do dnes využíva v hutníctve, ale aj v cukrovarníctve na saturáciu repy. Vápenec sa používa predovšetkým na výrobu vápna, ako zložka malty, na výrobu umelého mramoru, ale

i na bielenie, pri výrobe skla a v medicíne. Výberovou ťažbou iba tých najčistejších vápencov vznikajú charakteristické úzke a hlboké lomy, ako je to aj v prípade Veľkej Ameriky.

Do lomu sme prišli cez tunel dlhý 130 metrov až k vode. Na druhej strane lomu sa v štôlnach pripravovali kulisy na natáčanie rozprávky Snehulienka a traja trpaslíci. Nečudujeme sa, pretože scenéria lomu je naozaj impozantná. My sme sa rozhodli preskúmať najmä svet pod hladinou. Dno bolo ploché a pokryté jemným kalom, ktorý sa hneď zvrátil, preto som sa snažila plávať opatrne. Našla

som tu pozostatky po ťažbe, velké pneu-
matiky, ale čo mi doslova vzalo dych, boli
obrovské kvádre skaly, vytvárajúce dojem
strateného mesta. Dlhé vertikálne steny
pripomínali útesy v mori a krásna viditeľ-
nosť až 10 metrov nám dovolila vychut-
nať si túto scenériu. Ryby sa nás takmer
vôbec nebáli, paradoxne preto, lebo nie
sú zvyknuté na ľudí. Videli sme tam kapry,
karasy, mreny a zopár rakov. Práve rak
bahenný bol do lomu vysadený, podobne
ako aj do iných oblastí v Česku, po masív-
nom úhyne jeho príbuzného raka riečne-
ho na račí mor. Lom Veľká Amerika je tiež
najvýznamnejšie zimovisko netopierov
v Českej republike. V lome sme zostali

aj na noc, rozhodli sme sa urobiť nočný
ponor a zachytiť tak hviezdnu oblohu
nad lomom a vodnou hladinou. Napriek
tomu, že sme boli v lome v noci sami a
nikde neboli nijaké svetidlá, hviezdy ani
Mliečnu cestu sme si v ich plnej kráse
vychutnať nemohli. Svetelné znečistenie
neďalekej Prahy bolo prveľmi silné
a hviezdy prekrylo. Svetelné znečistenie
je svetlo umelo produkované človekom,
rozptýlené v ovzduší, ktoré mení nočnú
krajinu. Tma je nevyhnutná na efektívne
fungovanie biologických hodín človeka
a na plnohodnotný spánok. Ak je naru-
šená nadmerným svetlom, spôsobuje
to veľa zdravotných problémov, a to aj

v dôsledku poklesu produkcie spánkové-
ho hormónu melatonínu, najúčinnjšieho
antioxidantu v našom tele. Naopak,
veľa živočíchov je aktívnych práve v noci
a nevhodné nočné osvetľovanie rozvracia
nočné ekosystémy. Zbytočné svietenie
do nepotrebných smerov a používanie
svietidiel s nadmerným výkonom je plyt-
vanie elektrinou. V mestách, kde osvet-
ľovacie telesá už upravili, náklady na ich
prevádzku klesli. Zvyšujúci sa jas oblohy
však spôsobuje, že na presvetlenej ob-
lohe sa strácajú hviezdy a my strácame
úchvatný pohľad na vesmír.

Slavomíra Vogelová

Fotografie: Michal Lindner

Ako je to s dodávkou teplej vody?

Legislatívne okienko

Vyhláška 240/2016 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste:

§ 3 Teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste

Dodávateľ teplej úžitkovej vody zabezpečí teplotu teplej úžitkovej vody na odbernom mieste v takej výške, aby teplota teplej úžitkovej vody na výtoku u konečného spotrebiteľa dosiahla najmenej 45 °C a najviac 55 °C.

Vyhláška 152/2005 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o určenom čase a o určenej kvalite dodávky tepla pre konečného spotrebiteľa:

§ 1 Určený čas dodávky tepla

Bod 6): Teplú vodu je dodávateľ povinný dodávať denne v čase od 5:00 h do 23:00 h alebo v inom čase dohodnutom v zmluve o dodávke a odbere tepla.

Možnosti dodávky TÚV

Dodávka TÚV z centrálnej OST = dodávka TÚV z centrálnej OST je spoločná pre viacero odberných miest (bytových domov) súčasne. Na zmene parametrov/možností dodávky TÚV sa musia zhodnúť všetky odberné miesta napojené na danú OST – inak nie je možná zmena parametrov TÚV. Dodávka TÚV z DOST = pri DOST je oveľa jednoduchšia cesta k zmene parametrov, keďže slúži len pre jedno odberné miesto, ktoré si vie ľahšie zdefinovať parametre/možnosti dodávky TÚV a kedykoľvek ich meniť a prispôbovať svojim potrebám.

Dodávka v zmysle platnej legislatívy prebieha od 05:00 h do 23:00 h (teplota TÚV je 45 °C až 55 °C). Na základe dohody je v bytovom dome možné zabezpečiť individuálne nastavenú dodávku v ľubovoľnom čase alebo nepretržite (24/7). Takisto je možné upraviť teplotu, napríklad od 23:00 h do 05:00 h, iba na 40 °C. V prípade dohody o zmene parametrov dodávky TÚV (čas/teplota) je možné túto

zmenu vykonať aj na skúšobné obdobie, napr. na pol roka, s vyhodnotením ekonomického dosahu.

Ak vlastníci bytov prejavia záujem o zmenu v dodávke TÚV, je potrebné osloviť správcu bytového domu. Po hlasovaní na schôdzi vlastníkov, resp. písomnom hlasovaní, správca osloví Odbor starostlivosti o zákazníkov Veolie. Po zadaní požiadavky na prevádzku systému centrálného zásobovania teplom je možné upraviť parametre dodávky do 24 hodín.

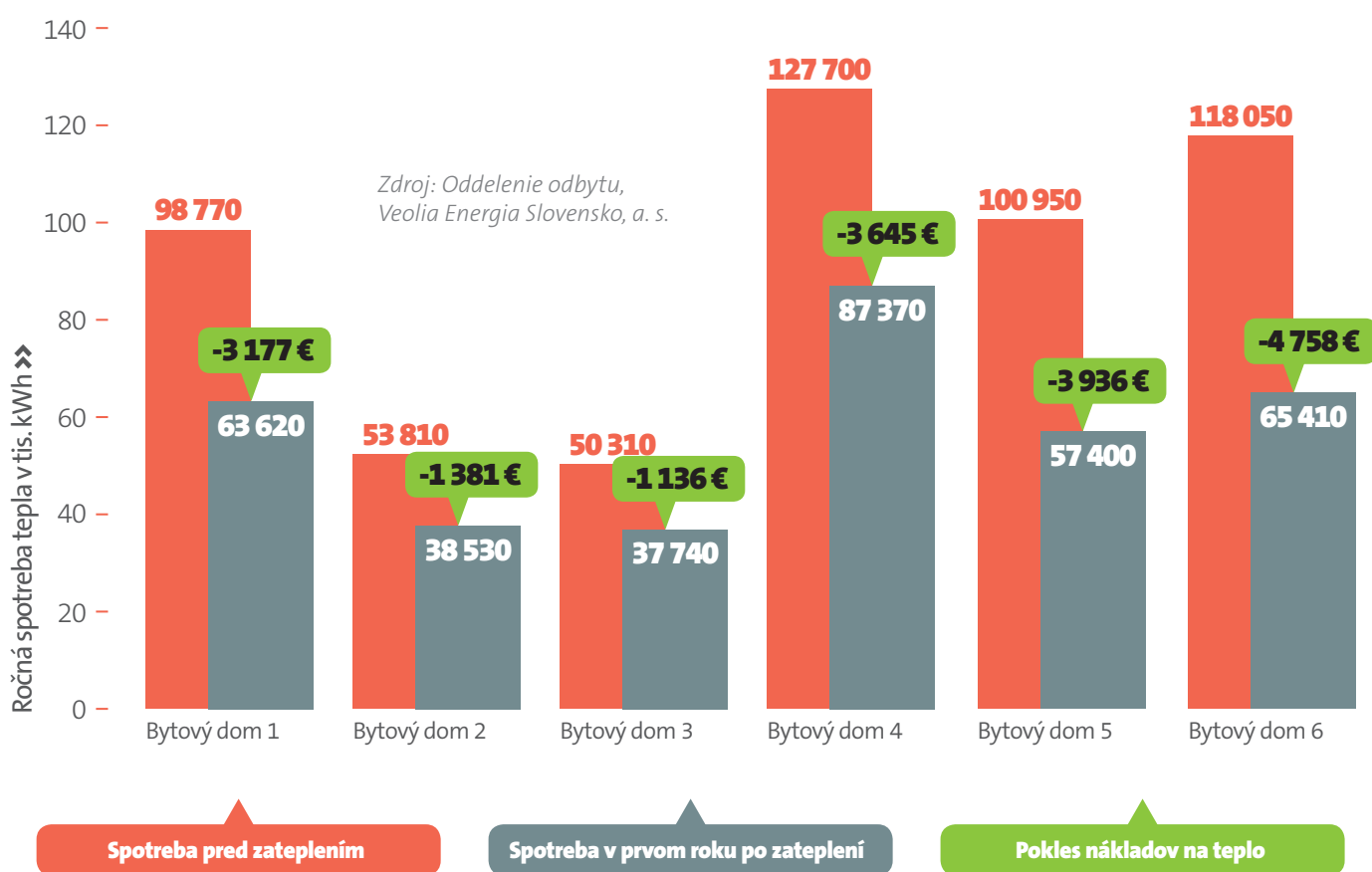
Michal Hrebík

So zateplením bytového domu pridlho neváhajte

AKO ZNÍŽIŤ VÝDAVKY ZA VYKUROVANIE?

Zateplený bytový dom je ten najefektívnejší spôsob, ako platiť menej. Pozrite sa bližšie na pokles spotreby tepla v rôznych bytových domoch po zateplení.

6 DÔVODOV PREČO ZATEPLIŤ:

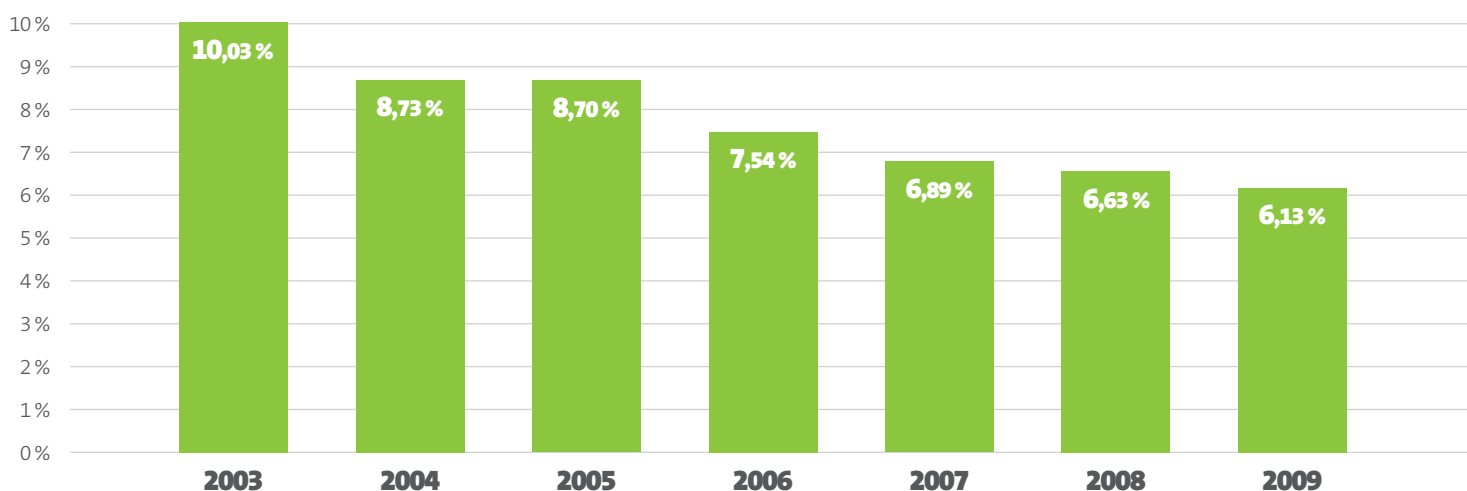
1. Vďaka zatepleniu sa znižuje únik tepla cez fasádu bytového domu.
2. Klesá množstvo spotrebovaného tepla na vykúrenie bytov až do výšky 45 %.
3. Zhodnotí sa nehnuteľnosť a narastie tržobná hodnota bytov.
4. Teplo neuniká do okolia a netreba platiť náklady navyše.
5. Predĺži sa konštrukčná životnosť bytového domu.
6. Zateplený dom prispieva k zníženiu tvorby skleníkových plynov a k čistejšiemu ovzdušiu v meste.

Podiel tepla na celkových nákladoch slovenských domácností klesá

V máji sa skončila vykurovacia sezóna a domácnosti dostali ročné vyúčtovanie za teplo, ktoré väčšina z nás očakáva s obavami. Pozitívne však je, že náklady na teplo si každý rok ukrajújú z domáceho rozpočtu menší podiel. Pomer výdavkov na teplo na príjme domácností sa pravidelne znižuje. Ak sa pozrieme napríklad na pivárov, ktorí vypijú jedno pivo za deň, aj ich ročné náklady na jedno pivo denne hravo presiahnu celoročné výdavky na teplo v jednom byte. Ako sa teda vyvíjajú náklady na teplo v našich domácnostiach za posledných 20 rokov?

PERCENTUÁLNY PODIEL NÁKLADOV BYTU NA TEPLU NA CELKOVÝCH ČISTÝCH PRÍJMOCH

ZARÁBAME VIAC, ZA TEPLU PLATÍME MENEJ

V priebehu 20 rokov tvoria výdavky spojené s dodávkou kúrenia a teplej vody čoraz menšie percento z rodinného rozpočtu. Najväčší, 10 % podiel tvorili výdavky na teplo v príjmoch domácnosti v roku 2003 a odvtedy len klesali, pričom v roku 2017 tvorili približne 3 % podiel z príjmov domácností.

Ak si porovnáme priemerné náklady na kúrenie a teplú vodu v roku 2003, keď bol podiel týchto nákladov na príjmoch domácností najvyšší, v tomto roku boli takmer 800 €, kým v roku 2017 boli tieto náklady okolo 600 €.

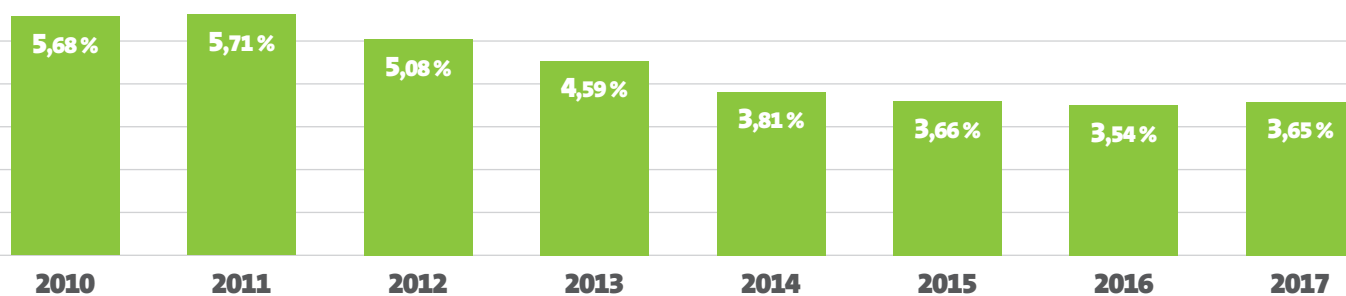
„Centrálne systémy vykurovania stále modernizujeme a zefektívňujeme. Postupnými a systematickými investíciami sme vybudovali modernú distribučnú sieť podľa najprísnejších štandardov, aké nájdeme vo vyspelých európskych krajinách. Aj to sú dôvody, pre ktoré je možné poukázať na konkrétne úspory v peňaženkách spotrebiteľov,“ vysvetlil Ivan Ďuďák, člen predstavenstva Slovenského zväzu výrobcov tepla.

Ku klesaniu nákladov za teplo prispeli aj samotní spotrebiteľia. Začali sa správať efektívnejšie, zateplili bytové domy. Zatiaľ čo príjmy domácností postupne rastú, podiel výdavkov na teplo sa znižuje.

je. V dlhodobom horizonte teda môžeme povedať, že zatiaľ čo obyvatelia každoročne zarábajú viac peňazí, za kúrenie a teplú vodu postupne platia menej.

„Členovia zväzu neprestajne hľadajú efektívne a optimálne technické a legislatívne riešenia, aby dodávky tepla z centrálnych systémov vykurovania boli pre spotrebiteľov bezpečné, ekologické a v neposlednom rade cenovo výhodné. Do výroby ekologickejšieho a efektívnejšieho tepla pre obyvateľov výrobcovia tepla ročne preinvestujú v priemere okolo 70 miliónov eur,“ uviedol Stanislav Janiš, predseda predstavenstva Slovenského zväzu výrobcov tepla.

Zdroj: Slovenský zväz výrobcov tepla

Pozor, súťaž!

em, ltu, Ma, Ops	starorím. bohyňa úrody	strapcovitá metla	dookola	veselo	brazílske sídlo	ad acta (skr.)		rozka-zoval	strom i plod	front proti fašizmu	časti oblečenia		dvojsla-bičná stopa	odporo-vacia spojka	český zápor	oslovuje zámenom oni	pastier oviec
trocha namočia							produkt včiel					talianske mesto					
sankcia							meno Ernesta česká predložka					ženské meno Severania					
1						2	údajne									49 (rím.)	
	pánsky účes	čínske ž. meno upratuje (nár.)			stopa po vpichnutí pracoval pluhom					znak mesta prišival					prítok Volgy stredov. pevnosť		
vlastné ja				dravý vták úchytok (poet.)					kráčali ťahaj meč z pošvy			česká strukovina Ťubezne (hud.)					
babylon. bohyňa zeme			administr. inštitúcia biblická hora				ukazov. zámeno turecký hodnotár					papagáj polodra-hokam				vydržal	neexis-tovali
mongol. chán							niečo zvinuté zóna					brazílsky veľtok bola vo vare					
neroz-rýval						havo vlastní				vstup patriáci Eve						kód Nemecka klany	
	výlučok obličiek	astát (zn.) obaja			kúzelník predpona superlatívu				štátny majetok sníva						pracuj ktorým smerom		
epidémia				4													
				valúta (skr.)													
strach							zamieňal								usádzal sa		
obec v okrese Senec							tlačí (topánka)								poumývali		

Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, szhk@szhk.sk

Autor: J. Laco

Správne znenie tajničky z krížovky, vaše meno a priezvisko pošlite **do 31. augusta 2019** na e-mailovú adresu **komunikacia@veoliaenergia.sk** a zapojte sa do súťaže o atraktívne ceny. Do predmetu e-mailu nezabudnite uviesť heslo **KRÍŽOVKA**. Spomedzi súťažiacich so správnymi odpoveďami budú vyžrebovaní traja výhercovia.

- Ceny:** **1. cena** – darčekový poukaz v hodnote **30 € na nákup na ZľavaDňa**,
2. cena – darčekový poukaz v hodnote **20 € na nákup na ZľavaDňa**,
3. cena – darčekový poukaz v hodnote **15 € na nákup na ZľavaDňa**.

